

UCHWAŁA

Dnia 19 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

Protokolant Bożena Kowalska

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przy uczestnictwie M. S. i D. M.

o zakaz prowadzenia działalności gospodarczej,
po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym
w dniu 19 lutego 2015 r.,
zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w W.
postanowieniem z dnia 16 października 2014 r.,

"1. Czy niezłożenie przez wierzyciela wniosku o orzeczenie wobec dłużnika lub jego reprezentanta zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w terminie roku od dnia, w którym osoba ta była obowiązana złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika (art. 377 ustawy z 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze; dalej: p.u.n.), powoduje niemożność orzeczenia powyższego zakazu, jeżeli wskazany termin roczny upłynął przed wejściem w życie ustawy z 6 marca 2009 r. o zmianie ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. Nr 53, poz. 434), a wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika został złożony i oddalony przez Sąd na podstawie art. 13 p.u.n. po wejściu w życie ustawy z 6 marca 2009 r.?

- a w razie odpowiedzi negatywnej:

2. Czy ustalając przesłanki, od zaistnienia których zależy orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, sąd bierze pod uwagę jedynie okres niewykonania przez dłużnika lub jego reprezentanta obowiązku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, który miał miejsce po wejściu w życie ustawy z 6 marca 2009 r. o zmianie ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli termin roczny określony w art. 377 ustawy - Prawo

upadłościowe i naprawcze upłynął przed wejściem w życie ustawy z 6 marca 2009 r., a wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika został złożony i oddalony przez Sąd na podstawie art. 13 p.u.n. po wejściu w życie ustawy z 6 marca 2009 r.?"

podjął uchwałę:

Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji określonych w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60 poz. 535; obecnie jedn. tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1112 ze zm.; dalej: " p.u.n.") może być orzeczony również wtedy, gdy przed wejściem w życie ustawy z dnia 6 marca 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. Nr 53, poz. 434) upłynął termin roku biegnący od dnia, w którym dłużnik był obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli postępowanie w sprawie orzeczenia zakazu zostało wszczęte po wejściu w życie tej ustawy w terminie roku od dnia oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 p.u.n. W takim postępowaniu za podstawę orzeczenia należy brać także stan rzeczy istniejący przed wejściem w życie ustawy z dnia 6 marca 2009 r.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o orzeczenie wobec M. S. i D. M. na okres 10 lat zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnienia funkcji określonych w art. 373 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535; obecnie jedn. tekst: Dz.U. z 2012 r., poz. 1112 ze zm.; dalej: „p.u.n.”) ze względu na niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości M. spółki z o.o. w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia jej upadłości.

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2014 r. pozbawił M. S. i D. M. na okres sześciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu, oddalił wniosek w pozostałym zakresie i zasądził od uczestników postępowania solidarnie na rzecz wnioskodawcy po 200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Ustalił, że M. S. i D. M. są od 1996 r. członkami zarządu spółki M. Wartość rzeczowych aktywów trwałych spółki w latach 2002 - 2012 na koniec każdego roku była równa zeru. Spółka M. nie dokonywała żadnych odpisów amortyzacyjnych, a jej jedyny majątek stanowiły należności od odbiorców, środki pieniężne i zapasy. Spółka M. jest wierzycielem A. sp.j. na kwotę 420.000 zł. Od 2002 r. wysokość długów Spółki M. wyraźnie przekracza wartość jej majątku. Spółka M. jest zadłużona od lipca 2002 r. wobec wielu podmiotów, w tym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zadłużenie Spółki w sierpniu 2013 r. wynosiło łącznie 303.852,27 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 30 listopada 2012 r. wystąpił z wnioskiem o ogłoszenie upadłości Spółki M. Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 23 stycznia 2013 r. oddalił wniosek, gdyż majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania (art. 13 ust. 1 p.u.n.).

Sąd Rejonowy, powołując się na art. 6 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 marca 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. Nr 53, poz. 434; dalej: „ustawa nowelizująca”), podkreślił, że wydanie postanowienia przez Sąd Okręgowy dnia 23 stycznia 2013 r. spowodowało, iż nie

biegł trzyletni termin prekluzyjny określony w art. 377 p.u.n., natomiast termin roczny rozpoczął bieg od dnia prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 p.u.n., tj. od dnia 31 stycznia 2013 r. i upływał z dniem 31 stycznia 2014 r. Wnioski o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej wobec uczestników postępowania zostały wniesione do Sądu w dniu 24 września 2013 r., a więc z zachowaniem rocznego terminu przewidzianego w art. 377 p.u.n. Sąd Rejonowy uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy zostały spełnione przesłanki orzeczenia zakazu przewidzianego w art. 373 p.u.n.

Sąd Okręgowy przy rozpoznawaniu apelacji uczestników postępowania powziął wątpliwość wyrażoną w zagadnieniach prawnych przedstawionych do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n., sąd może orzec pozbawienie na okres od trzech do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu osoby, która ze swej winy, będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości wniosku o ogłoszenie upadłości. Według art. 377 p.u.n. w pierwotnym brzmieniu, nie orzeka się zakazu, o którym mowa w art. 373, jeżeli postępowanie w tej sprawie nie zostało wszczęte w terminie roku od umorzenia lub zakończenia postępowania upadłościowego albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13, a gdy nie złożono wniosku o ogłoszenie upadłości, od dnia, w którym dłużnik obowiązany był taki wniosek złożyć. Artykuł 377 p.u.n. został zmieniony przez ustawę nowelizującą w taki sposób, że roczny termin zawity, który rozpoczyna bieg od dnia umorzenia lub zakończenia postępowania upadłościowego albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13, został wydłużony o dwa lata, tj. do trzech lat. W art. 6 ustawy nowelizującej zostały zamieszczone trzy przepisy przejściowe dotyczące tej zmiany. Zgodnie z ust. 1, niemającym zastosowania w niniejszej sprawie, do postępowań w sprawach orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, wszczętych

i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Według ust. 2, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej zaistniały podstawy do ogłoszenia upadłości, do postępowań, o których mowa w ust. 1, wszczętych po dniu wejścia w życie tej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Stosownie do ust. 3, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej ustała możliwość orzeczenia zakazu, o którym mowa w ust. 1, z powodu upływu rocznego terminu do wszczęcia postępowania, zakazu nie orzeka się.

Pierwsze zagadnienie prawne dotyczy oceny sytuacji, gdy przed wejściem w życie ustawy nowelizującej upłynął termin roczny biegnący od dnia, w którym dłużnik był obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, a po wejściu w życie tej ustawy wierzyciel złożył taki wniosek, który został oddalony przez sąd na podstawie art. 13 p.u.n. Zagadnienie to było przedmiotem kilku wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy stwierdził w postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2012 r., II CSK 463/11 (OSNC-ZD 2013, nr A, poz. 19), że przewidziane w art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej wyłączenie możliwości orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy upłynął termin do wszczęcia postępowania, należy interpretować jako określenie momentu decydującego o tym, że wcześniej powstałe przesłanki orzeczenia tego zakazu nie mogą już być brane pod uwagę, gdyby termin do orzekania otworzył się po wejściu w życie ustawy powtórnie na skutek wystąpienia zdarzeń przewidzianych w art. 377 p.u.n. Sąd Najwyższy podkreślił, że przepisy określające zasady orzekania o sankcji stanowiącej czasowe ograniczenie konstytucyjnie gwarantowanej swobody prowadzenia działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji) muszą być wykładane w sposób ścisły. Uznał, że przyczyny, których podmioty uprawnione nie wykorzystały we właściwym terminie do żądania usunięcia nierzetelnych uczestników z obrotu gospodarczego, objęte są swego rodzaju abolicją i nie mogą już posłużyć jako podstawa skutecznego wniosku o orzeczenie zakazu.

Sąd Najwyższy w odmienny sposób zinterpretował art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej w postanowieniu z dnia 25 kwietnia 2014 r., II CSK 385/13 (nie publ.) Stwierdził, że przepis ten nie wyłącza orzeczenia zakazu prowadzenia działalności

gospodarczej w sytuacji, w której wniosek został złożony po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej - w czasie postępowania upadłościowego wszczętego również po dniu jej wejścia w życie - choćby przed tym dniem upłynął roczny termin przewidziany w art. 377 *in fine* p.u.n. Przypominał, że w orzecznictwie dominuje pogląd, iż określony w art. 377 p.u.n. przed nowelizacją termin roczny do wystąpienia z wnioskiem o orzeczenie zakazu biegnie od dnia, w którym dłużnik był obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, tylko wtedy, gdy wniosku takiego nie złożyły inne osoby uprawnione, w szczególności wierzyciele. Jeżeli natomiast wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika został złożony przez wierzyciela, roczny termin do wystąpienia z wnioskiem o orzeczenie zakazu liczy się od umorzenia lub zakończenia postępowania upadłościowego albo oddalenia wniosku na podstawie art. 13 p.u.n. Zauważył, że porównanie pierwotnego i zmienionego brzmienia art. 377 p.u.n. prowadzi do wniosku, iż jedyną zmianą merytoryczną było wydłużenie do trzech lat pierwszego terminu rocznego. Sąd Najwyższy, nawiązując do projektu ustawy nowelizującej, wskazał, że nie ma w nim mowy o wprowadzeniu abolicji w celu zachęcenia dłużników do występowania o ogłoszenie upadłości, jeżeli zachodzą do tego podstawy. Wręcz przeciwnie, z uzasadnienia projektu wynika dążenie ustawodawcy do zwiększenia skuteczności systemu eliminacji nierzetelnych uczestników obrotu gospodarczego, czego wyrazem jest między innymi wydłużenie rocznego terminu przewidzianego w art. 377 *in fine* p.u.n. Poza tym wprowadzenie abolicji, czyli aktu łaski ustawowej, wymagałoby wyraźniej wypowiedzi ustawodawcy, a takiej analizowany art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej nie zawiera. Podobne stanowisko zajął wcześniej Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 marca 2014 r., V CSK 210/13 (nie publ.).

W okresie obowiązywania art. 377 p.u.n. w pierwotnym brzmieniu w orzecznictwie przeważał pogląd, że termin do wystąpienia z żądaniem orzeczenia zakazu działalności gospodarczej biegnie od dnia, w którym dłużnik był obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości tylko wtedy, gdy takiego wniosku nie złożyły inne osoby uprawnione, zwłaszcza wierzyciele. Jeżeli jednak wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony, choćby po upływie terminu przewidzianego dla dłużnika, roczny termin do złożenia wniosku o orzeczenie zakazu liczy się od dnia umorzenia lub zakończenia postępowania upadłościowego

albo oddalenia wniosku na podstawie art. 13 p.u.n. (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2006 r., III CZP 13/06, OSNC 2007, nr 1, poz. 8, z dnia 9 kwietnia 2010 r., III CZP 14/10, OSNC 2010, nr 10, poz. 133 i z dnia 20 maja 2011 r., III CZP 23/11, OSNC 2012, nr 1, poz. 5 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., IV CSK 35/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 14, z dnia 20 listopada 2006 r., I CSK 218/06, niepubl., z dnia 17 stycznia 2007 r., II CSK 330/06, niepubl., z dnia 12 grudnia 2007 r., V CSK 321/07, niepubl. i z dnia 5 marca 2009 r., III CSK 297/08, Monitor Prawniczy 2009, nr 7, s. 356). Przyjęcie zróżnicowanego sposobu liczenia terminów w art. 377 p.u.n. było celowe, gdyż chodziło o stworzenie wnioskodawcy realnej możliwości złożenia wniosku o zastosowanie sankcji wobec dłużnika, który poważnie naruszając reguły uczciwego obrotu, mógł jednocześnie zataić istnienie podstawy do ogłoszenia upadłości. W postanowieniu z dnia 4 marca 2009 r., IV CSK 423/08 (niepubl.), Sąd Najwyższy dodatkowo wyjaśnił, że przewidziany w art. 377 p.u.n. termin prekluzyjny do żądania orzeczenia wobec dłużnika zakazu przewidzianego w art. 373 ust. 1 p.u.n. otwiera się na nowo w wypadku oddalenia na podstawie art. 13 p.u.n. kolejnego wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika.

Aprobując przedstawiony kierunek orzecznictwa, trzeba rozważyć, jakie skutki mogą być łączone ze zmianą art. 377 p.u.n., której istota - poza poprawkami natury redakcyjnej - polega wyłącznie na wydłużeniu z roku do trzech lat terminu, po upływie którego nie można orzec zakazu prowadzenia działalności gospodarczej w sytuacji, gdy wobec dłużnika nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości.

Przede wszystkim należy odrzucić stanowisko, że z chwilą upływu terminu liczonego od dnia, w którym dłużnik był obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, bezpowrotnie wygasają podstawy do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, nawet gdyby po upływie tego terminu na skutek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości doszło do umorzenia albo zakończenia postępowania upadłościowego albo oddalenia tego wniosku na podstawie art. 13 p.u.n. Pogląd taki został bowiem wyrażony wyłącznie w odosobnionym postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2011 r., V CSK 320/10 (niepubl.).

Nic nie wskazuje również na to, aby regulacja zamieszczona w art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej mogła uzasadniać pogląd, że możliwość orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej powinna ulegać definitywnemu wyłączeniu, jeżeli upłynął roczny termin do orzeczenia tego zakazu, biegnący od dnia, w którym dłużnik był obowiązany do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Przy takim podejściu zwolnienie od odpowiedzialności obejmowałoby bowiem jedynie grupę dłużników, co do których termin ten upłynął przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej. Na podobne traktowanie nie mogliby natomiast liczyć dłużnicy, względem których termin do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności, biegnący od dnia, w którym mieli obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, upłynął po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Nie można jednak zakładać, że celem art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej było udzielenie szczególnej ochrony prawnej grupie dłużników, którzy nie wystąpili z wnioskiem o ogłoszenie upadłości w określonym czasie przed wejściem w życie ustawy nowelizującej. Należy w związku z tym zwrócić uwagę, że w projekcie rządowym ustawy nowelizującej w ogóle nie przewidziano przepisów przejściowych dotyczących postępowań w sprawie o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej. Regulacja zamieszczona w art. 6 tej ustawy została zaproponowana w czasie prac nad projektem, nie mogło więc odnosić się do niej uzasadnienie projektu rządowego. Według tego uzasadnienia, zmiana art. 377 p.u.n. miała na celu wydłużenie do trzech lat możliwości orzeczenia zakazu w wypadku niezłożenia przez dłużnika wniosku o ogłoszenie upadłości, a jedynie w odniesieniu do zmiany art. 373 ust. 2 p.u.n. wskazano, że możliwość odstąpienia przez sąd od orzeczenia zakazu ma stanowić zachętę dla dłużników do wszczynania postępowań naprawczych. Wynika z tego, że art. 6 ustawy nowelizującej miał wyłącznie uzupełniać zmiany przepisów merytorycznych, natomiast jego wprowadzenie nie służyło realizacji samodzielnych celów legislacyjnych, w szczególności podyktowanych potrzebą ogłoszenia abolicji i zwolnienia określonej grupy dłużników z odpowiedzialności związanej z orzekaniem zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wobec tego należy dość do wniosku, że art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej ma na celu wyłącznie wyjaśnienie sytuacji prawnej dłużników, co do których przed

wejściem w życie ustawy nowelizującej upłynął termin roczny (art. 377 *in fine* p.u.n. w pierwotnym brzmieniu), a nie upłynął termin trzyletni (art. 377 *in fine* p.u.n. po nowelizacji) do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, liczony od dnia, w którym dłużnik był obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości. Tylko w takim zakresie ulegał bowiem zmianie stan prawny, a w związku z tym powstawała konieczność ustanowienia przepisu przejściowego. Artykuł 6 ust. 3 ustawy nowelizującej nie wyłącza zatem orzeczenia zakazu prowadzenia działalności przez dłużnika, co do którego przed wejściem w życie ustawy nowelizującej upłynął termin roczny, liczony od dnia, w którym powinien zostać złożony wniosek o ogłoszenie upadłości, jeżeli po wejściu w życie tej ustawy postępowanie w sprawie o orzeczenie zakazu zostało wszczęte w terminie roku od dnia oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika na podstawie art. 13 p.u.n.

Drugie zagadnienie prawne dotyczy tego, czy przy orzekaniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej można wziąć pod uwagę okres niewykonywania przez reprezentantów dłużnika ciężących na ich obowiązków przed wejściem w życie ustawy nowelizującej.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 kwietnia 2012 r., II CSK 463/11 przyjął, że przewidziane w art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej wyłączenie możliwości orzekania zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej upłynął termin do wszczęcia postępowania, należy interpretować jako określenie momentu decydującego o tym, że wcześniej powstałe przesłanki orzeczenia tego zakazu nie mogą już być brane pod uwagę, gdyby termin do orzekania otworzył się po wejściu w życie ustawy na skutek wystąpienia zdarzeń przewidzianych w art. 377 p.u.n. Postanowienie to częściowo nawiązuje do postanowień Sąd Najwyższego z dnia 7 lutego 2008 r., V CSK 424/07 (OSNC 2009, nr 4, poz. 59) i z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 239/08 (OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 67), w których przyjęto, że niewszczęcie postępowania w przedmiocie zakazu w terminie liczonym od dnia, w którym dłużnik obowiązany był złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, powoduje niemożność powołania się w przyszłości na okoliczności określone w art. 373 ust. 1 pkt 1-4, zaistniałe w tym okresie.

Przestawiona wyżej wykładnia art. 6 ust. 3 ustawy nowelizującej ogranicza znaczenie tego przepisu wyłącznie do rozstrzygnięcia wątpliwości co do tego, w jaki sposób wydłużenie terminu określonego w art. 377 *in fine* p.u.n. z roku do trzech lat wpływa na bieg drugiego terminu rocznego, który upłynął przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, lecz w chwili jej wejścia w życie nie upłynęły jeszcze trzy lata. Rozważany przepis przesądza, że skutki upływu tych terminów pozostają nienaruszone. Nie ma natomiast podstaw do przypisywania mu jakichkolwiek innych konsekwencji, w szczególności uznania, że okoliczności uzasadniające orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, które wystąpiły przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, nie mogą być brane pod uwagę w postępowaniach o orzeczenie tego zakazu wszczętych po wejściu w życie tej ustawy. Przeczy temu art. 6 ust. 2 ustawy nowelizującej, który reżim prawny tego postępowania uzależnia od tego, kiedy (przed czy po wejściu w życie ustawy nowelizującej) wystąpiły podstawy do ogłoszenia upadłości, nakazując stosować przepisy dotychczasowe w postępowaniach dotyczących dłużników, którzy stali się niewypłacalni pod rządami dawnego prawa.

Poza tym przeciwne rozwiązanie należałoby ocenić jako niespotykane w ustawodawstwie, skoro dochodziłoby - z mocy prawa - do swoistej prekluzji stanu faktycznego. Nie wiadomo również, z jakich przyczyn taka prekluzja miałaby następować z dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, skoro jej uchwalenie nie miało na celu generalnej abolicji. Prekluzja mogłaby co najwyżej dochodzić do skutku z chwilą zakończenia biegu - przed wejściem w życie ustawy nowelizującej - terminu rocznego do orzeczenia zakazu, jak to wyjaśniono w postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2008 r., V CSK 424/07 i z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 239/08.

W konkluzji należy więc przyjąć, że w postępowaniu w sprawie o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, wszczętym po wejściu w życie ustawy nowelizującej przeciwko dłużnikowi, co do którego przed wejściem w życie tej ustawy upłynął roczny termin do orzeczenia tego zakazu, biegnący od dnia, w którym dłużnik obowiązany był złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości, za podstawę orzeczenia należy brać także stan rzeczy, który istniał przed wejściem w życie ustawy nowelizującej.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy rozstrzygnął zagadnienia prawne, jak w uchwale.